

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ చతుర్థస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ చతుర్థస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

ఇతి బ్రువాణం నృపతిం గాయకా మునిచోదితాః ।

తుష్టువుస్తుప్లమనసస్తద్వాగమృతసేవయా ॥ 1 ॥

నాలం వయం తే మహిమానువర్ణనే

యో దేవవర్యోఽవతతార మాయయా ।

వేనాంగజాతస్య చ పౌరుషాణి తే

వాచస్పతీనామపి బభ్రముర్ధియః ॥ 2 ॥

అథాప్యదారశ్రవసః పృథోర్హరేః

కలావతారస్య కథామృతాదృతాః ।

యథోపదేశం మునిభిః ప్రచోదితాః

శ్లాఘ్యాని కర్మాణి వయం వితన్మహి ॥ 3 ॥

ఏష ధర్మభృతాం శ్రేష్ఠో లోకం ధర్మేఽనువర్తయన్ ।

గోప్తా చ ధర్మసేతునాం శాస్తా తత్పరిపంథినాం ॥ 4 ॥

ఏష వై లోకపాలానాం బిభర్త్యేకస్తనౌ తనూః ।

కాలే కాలే యథాభాగం లోకయోరుభయోర్హితం ॥ 5 ॥

వసు కాల ఉపాదత్తే కాలే చాయం విముంచతి ।

సమః సర్వేషు భూతేషు ప్రతపన్ సూర్యవద్విభుః ॥ 6 ॥

తితిక్షత్యక్రమం వైన్య ఉపర్యాక్రమతామపి |
భూతానాం కరుణః శశ్వదార్తానాం క్షితివృత్తిమాన్ || 7 ||

దేవేఽవర్షత్యసౌ దేవో నరదేవవపుర్హరిః |
కృచ్ఛ్రప్రాణాః ప్రజా హ్యేష రక్షిష్యత్యంజనేంద్రవత్ || 8 ||

ఆప్యాయయత్యసౌ లోకం వదనామృతమూర్తినా |
సానురాగావలోకేన విశదస్మితచారుణా || 9 ||

అవ్యక్తవర్మైష నిగూఢకార్యో
గంభీరవేధా ఉపగుప్తవిత్తః |
అనంతమాహాత్యుగుణైకధామా
పుథుః ప్రచేతా ఇవ సంవృతాత్మా || 10 ||

దురాసదో దుర్విషహ ఆసన్నోఽపి విదూరవత్ |
నైవాభిభవితుం శక్యో వేనారణ్యుత్థితోఽనలః || 11 ||

అంతర్బహిశ్చ భూతానాం పశ్యన్ కర్మాణి చారణైః |
ఉదాసీన ఇవాధ్యక్షో వాయురాత్మేవ దేహినాం || 12 ||

నాదండ్యం దండయత్యేష సుతమాత్మద్విషామపి |
దండయత్యాత్మజమపి దండ్యం ధర్మపథే స్థితః || 13 ||

అస్యాప్రతిహతం చక్రం పృథోరామానసాచలాత్ |
వర్తతే భగవానర్కో యావత్తపతి గోగణైః || 14 ||

రంజయిష్యతి యల్లోకమయమాత్మవిచేష్టితైః |
అథాముమాహూ రాజానం మనోరంజనకైః ప్రజాః || 15 ||

దృఢవ్రతః సత్యసంధో బ్రహ్మణ్యో వృద్ధసేవకః |
శరణ్యః సర్వభూతానాం మానదో దీనవత్సలః || 16 ||

మాతృభక్తిః పరస్త్రీషు పత్న్యామర్థ ఇవాత్మనః |
ప్రజాసు పితృవత్స్నిగ్ధః కింకరో బ్రహ్మవాదినాం || 17 ||

దేహినామాత్మవత్ప్రేష్ఠః సుహృదాం నందివర్ధనః |
ముక్తసంగప్రసంగోఽయం దండపాణిరసాధుషు || 18 ||

అయం తు సాక్షాద్భగవాన్స్త్యధీశః
కూటస్థ ఆత్మా కలయావతీర్ణః |
యస్మిన్నవిద్యారచితం నిరర్థకం
పశ్యంతి నానాత్వమపి ప్రతీతం || 19 ||

అయం భువో మండలమోదయాద్రే -
ర్గోష్ఠైకవీరో నరదేవనాథః |
ఆస్థాయ జైత్రం రథమాత్తచాపః
పర్యస్యతే దక్షిణతో యథార్కః || 20 ||

అస్మై నృపాలాః కిల తత్ర తత్ర
బలిం హరిష్యంతి సలోకపాలాః |
మంస్యంత ఏషాం స్త్రియ ఆదిరాజం
చక్రాయుధం తద్యశ ఉద్ధరంత్యః || 21 ||

అయం మహీం గాం దుదుహేఽధిరాజః
ప్రజాపతిర్వృత్తికరః ప్రజానాం |
యో లీలయాద్రీన్ స్వశరాసకోట్యా
భిందన్ సమాం గామకరోద్యథేంద్రః || 22 ||

విస్ఫూర్జయన్నాజగవం ధనుః స్వయం
యదాచరత్క్షామవిషహ్యమాజౌ |
తదా నిలిల్యర్దిశి దిశ్యసంతో
లాంగూలముద్యమ్య యథా మృగేంద్రః || 23 ||

ఏషోఽశ్వమేధాఞ్ శతమాజహార
 సరస్వతీ ప్రాదురభావి యత్ర |
 అహరషీద్యస్య హయం పురందరః
 శతక్రతుశ్చరమే వర్తమానే || 24 ||

ఏష స్వసద్మోపవనే సమేత్య
 సనత్కుమారం భగవంతమేకం |
 ఆరాధ్య భక్త్యా లభతామలం తజ్జ్ -
 జ్ఞానం యతో బ్రహ్మ పరం విదంతి || 25 ||

తత్ర తత్ర గిరస్తాస్తా ఇతి విశ్రుతవిక్రమః |
 శ్రోష్యత్యాత్మాశ్రితా గాథాః పృథుః పృథుపరాక్రమః || 26 ||

దిశో విజిత్యాప్రతిరుద్ధచక్రః
 స్వతేజసోత్పాటితలోకశల్యః |
 సురాసురేంద్రైరుపగీయమాన -
 మహానుభావో భవితా పతిర్భువః || 27 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
 చతుర్థస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ||